

ἦναι ἐπιπερδεστέρα ἐκείνης τοῦ ἐνὸς στρέμματος· χωραφίου.

(ἀκολουθεῖ).

ΕΡΩΣ

ναί

ΣΥΖΥΓΙΚΟΝ ΚΑΘΗΚΟΝ.

(Συνήχεια καὶ τέλος, ὅρα φυλ. α'.)

—Ὡς σοὶ ἔλεγον λοιπόν, ὁ κόμης Αἰμίλιος, χειρεστήτας τὴν μαρκησίαν, ὀρμητικῶς ἐξῆλθε τοῦ παλατίου τῆς τὴν ἀπελπισίαν φέρων ἐν τῇ καρδίᾳ. Ἡ κυρία Ἀδελαΐς ἔμεινεν ἐστηριγμένη ἐπὶ τῆς ἐστίας, ἀτενῶς προσβλέπουσα τὴν θύραν δι' ἧς ἐξήφρανίσθη ὁ νεκρὸς ἀξιοματικὸς· οὐδὲν παράπονον ἐξέφερε, πλὴν τὸ πρόσωπον αὐτῆς φρικωδῶς ὠχρίασε. Ἡκροάσθη μέχρις οὗ ὁ ἥχος τῶν βηματίων τοῦ νέου ἐσβέσθη ἐν τῇ σιγῇ· τότε ρίψασα περὶ ἑαυτὴν θλέμμα ἀπελπι καὶ ἀδημονίας, ἐγκατελείφθη πεσοῦσα ἐπὶ τινος ἔδρας, καὶ κρύπτουσα τὸ πρόσωπον ἐντὸς τῶν τρεμουσῶν χειρῶν τῆς, ἀνελύθη εἰς πικρὸς καὶ σπαραξικαρδίους λυγμούς. Μεύνασα μόνη ἡσθάνθη ὅτι ἡ ἰσχὺς καὶ τὸ θάρρος ἐξέλιπον ἀπ' αὐτῆς.

—Θεέ μου, θεέ μου, ἀνέκραξε μετὰ τινος στιγμῆς.

Εἶτα ἀνεγείρασα τὸ ἐπὶ τοῦ τάπητος παίζον βρέφος, ἔθλιψεν αὐτὸ ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς λέγουσα·

—Δυστυχεὲς τέκνον! σὺ εἶσαι ἡ μόνη χαρὰ μου, ἡ μόνη μου εὐτυχία! ὦ! στάσου, μικρὲ μου ἄγγελε, εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός σου· ὕψωσον ἐπ' αὐτῆς τὰ ἄγνα καὶ ἀκτινοβόλα θλέμματά σου! Σὺ μόνον δύνασαι νὰ ἐμπνεύσης εἰς αὐτὴν δύνῃμιν ἓνα ζῆση καὶ ὑπομένη πάσχωσα!

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἠνεώχθη ἡ θύρα καὶ ἐνεφανίσθη ὁ στρατηγός.

Εἰς τὴν αἰφνυδίαν ἐμφάνισιν τοῦ συζύγου, κατελήφθη ὑπὸ τρόμου ἡ νεκρὰ σύζυγος, πλὴν τυχέως διὰ τῆς δεξιᾶς ἀπέμαξε τὰ δάκρυά της.

—Εὐόμιζον ὅτι ἦτο ἐδῶ ὁ κόμης Αἰμίλιος, εἶπεν ὁ στρατηγός.

—Πρὸ ὀλίγου ἦτο πλὴν ἀνεχώρησεν, ἀπεκρίθη ἡ κόμισσα.

—Ξεῦρες ἂν θὰ ἐπιστρέψῃ;

—Δὲν τὸ πιστεύω.

—Εἶχον χρεῖαν νὰ τῷ ὁμιλήσω, προσέθηκεν ὁ στρατηγός μετ' ὀλίγον λίαν σκυθρωπὸς· δὲν ἠδύνατο νὰ περιμένῃ;

Καὶ ἐσήμηνεν. Εὐθὺς δὲ παρουσιάσθη εἰς ὑπηρετίης.

—Πηγαίνετε εὐθὺς παρὰ τῷ ὑπασπιστῇ κόμητι Ζ***, τῷ εἶπεν ὁ στρατηγός, καὶ παρακκλέσατέ τον ἐκ μέρους μου νὰ ἔλθῃ ἐδῶ ὅσον τάχιον. Ἄν δὲν τὸν εὑρετε εἰς τὴν οἰκίαν του γνωστοποιήσατε πρὸς τὸν ὑπηρέτην του ὅτι περιμένω τὸν κύριόν του ἀπόψε, ἢ αὔριον πρὶν τῶν ἑκτῶ.

Ἐκάθησεν ἔπειτα εἰς τινὰ γωνίαν τῆς αἰθούσης, ὁποῦθεν ἐγερθεὶς μετ' οὐ πολὺν, ἐπλησίασε τὴν μαρκησίαν καὶ λαβὼν τὴν χεῖρα τῆς μετὰ στοργῆς τὴν ἡσπασθεῖς λέγων·

—Μὲ συγχωρεῖς, φιλτάτη μου, ἔλα ἐχληρὰ· τινος ἐργασίας εἶμαι πολὺν κακοδιάθετος.

Ἀσπασθεῖς δὲ αὐτὴν εἰς τὸ μέτωπον, προσέθηκεν·

—Ἀδελαΐς μου, τί ἔχεις; τὸ μετῶπόν σου καίει, ἐνῶ αἱ χεῖρες σου εἶνε ψυχρόταται! Μήπως ἀσθενεῖς;

—Ναί, πάσχω ὀλίγον.

—Μὴ ἔχῃς πυρετόν;

—Πυρετόν!... ἐπανέλαβεν ἡ μαρκησία ἀποσύρουσα τὴν χεῖρα τῆς, ὅχι, ὅχι· δὲν τὸ πιστεύω... Τώρα εἶμαι καλλιτέρα.

—Χαίρω πολὺ, τῇ εἶπε μετὰ στοργῆς ὁ στρατηγός. Λαβὼν δὲ τὴν Πεδεμόντειον Ἐφημερίδα, ἐκάθησε παρὰ τὸ τραπέζιον, παρ' ᾧ μετ' οὐ πολὺ ἀπεκοιμήθη.

Ἡ μαρκησία, εὐθισθεῖσα εἰς λογισμούς, βραδέως ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους, ἡ δὲ εἰς βοστρύχους πίπτουσα

κόμη της θωπευτικῶς ἀνεπαύθη ἐπὶ τῶν ἀρτιφύων τοῦ θρόνου· μὲν γὰρ.

Δὲν εἶνε χρεια, φίλε μου, προσέθηκεν ὁ κόμης Οὐδέρτης, νὰ σοὶ περιγράψω λεπτομερῶς, πῶς ἡ δυστυχὴς μαρκησία διήλθε τὴν μελαγχολικὴν καὶ μακρὰν ἐκείνην ἐσπέραν, καθ' ἣν ὁ κόμης Ζ*** δὲν ἐπανήλθε. Τὴν πρωτὰν ὅμως τῆς ἐπιούσης κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ὥραν ἤλθεν ἵνα λάβῃ τὰς διαταγὰς τοῦ στρατηγοῦ, πλὴν δὲν εἶδε τὴν μαρκησίαν, ἣν ἤθελε νὰ ἀποφύγῃ. Ἐπέστρεψε τὰς ἐπὶ Μ. Μ. Παρουσιασθεῖς τῷ μαρκητίῳ ὅστις ἐκλήθητο παρὰ τὴν σύζυγόν του,

—Στρατηγέ, τῷ εἶπε, σὰς ἐγκαταλείπω.

—Μ' ἐγκαταλείπετε; καὶ διατί; ἠρώτησεν ὁ μαρκησίος.

—Ἐξήτησα παρὰ τῶν προϊσταμένων ἀρχῶν τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸ τάγμα μου διευθυνόμενον εἰς Ἀνατολὴν, ὅπου αἱματηρὸς παρασκευάζεται πόλεμος μετὰ τῶν συμμαχικῶν δυνάμεων καὶ τῆς Ρωσσίας. Ἐπιθυμῶ τυχούσης περιστάσεως νὰ διακριθῶ.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ κόμης Αἰμίλιος ἐθεώρησε τὴν μαρκησίαν ὡς εἰ θέλων διὰ τοῦ βλέμματός ἐκείνου νὰ τῇ εἴπῃ· «Βλέπεις; τηρῶ τὸν λόγον μου.» Ἡ ἀτυχὴς γυνὴ ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐπὶ δὲ τῶν ἐλεφφρίδων τῆς ἐφάνησαν δύο ὑποτρέμοντα δάκρυα, ἅτινα ἔπεσον ἐπὶ τῶν συνημμένων χειρῶν τῆς. Δὲν ἐτόλμα νὰ προσίδῃ τὸν κόμητα, διότι βιασθῶς ἦτο συγκεκινημένη ἡ ψυχὴ τῆς. Πλὴν καταβαλοῦσα τὴν συγκίνησίν τῆς εἶπε·

—Ἡ ἀπόφασίς ὑμῶν, κύριε κόμη, εἶναι ἀξία ψυχῆς εὐγενοῦς καὶ γενναίας!

—Λοιπὸν εἰσθε ἐραστῆς τῆς δόξης, φίλτατε κόμη; προσέθηκεν ὁ στρατηγός. Εὐγε! Εἰσθε εὐγενὲς στρατιωτικός· δὲν θέλετε νὰ διέλθῃτε τὸν βίον σας ἐν βαθυμίᾳ ὡς τόσοι ἄλλοι σύντροφοί σας. Ἐξείρεται, ἀγαπητὲ Αἰμίλιε· τίμησον σεαυτὸν καὶ ἐπάνελθε προδιβασθεῖς.

—Θὰ πράξω τὸ ἐπ' ἐμοί, στρατηγέ, εἶπεν ὁ κόμης βεβιασμένως μεδιῶν.

—Πρὸ πάντων ἂν ποτε λάβῃτε ἀ-

νάγκην ἐμοῦ, γράψατέ μοι. Θὰ ὁμιλήσω περὶ ὑμῶν μετ' ἀληθοῦς ἐνδιαφέροντος πρὸς τὸν ὑπουργόν, ὅστις εἶναι ἀρχαῖος συνάδελφός μου.

Ὁ κόμης δὲν εὗρισκε πλέον λέξεις, ἐθεώρησε τὴν μαρκησίαν, ἥτις ἔστρεψεν ἡδὴ τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ ἄλλο μέρος ἵνα κρύψῃ βεβιαίως τὰ ρέοντα δάκρυά της, δάκρυα, ἅτινα αὐτὸς δὲν εἶδε, πλὴν ἐμάντευσεν. Δυστυχὴς μαρκησία! αἱ δυνάμεις αὐτῆς προέδιδον τὸ θάρος τῆς.

—Πότε ἀναχωρεῖτε Αἰμίλιε; ὑπέλαβεν ὁ μαρκησίος.

—Αὔριον, ἀπεκρίθη ὁ ὑπασπιστής.

—Δύνασθε λοιπὸν νὰ μᾶς συνοδεύσετε ἀπόψε εἰς τὸ μελόδραμα, ἐν τῷ Βασιλικῷ Θεάτρῳ.

Εἰς τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην πρότασιν τοῦ στρατηγοῦ, ὁ κόμης δὲν ἠδυνήθη ἢ ἀκαταλήπτους τινὰς λέξεις νὰ ψελλίσῃ.

—Θὰ διέλθωμεν τοῦλάχιστον μαζὴ τὴν τελευταίαν ἐσπέραν.

—Εὐχαριστῶ, στρατηγέ, εἶπεν ἐπὶ τέλους ὁ ὑπασπιστής, ἀλλ' ἐγώ...

—Δὲν δέχομαι προφάσεις... Τί λέγεις σὺ, Ἀδελαΐς μου, δὲν εἶναι καλὸν νὰ ἔλθῃ μαζὴ μας;

Τί ἠδύνατο ν' ἀπαντήσῃ ἡ μαρκησία; Μετὰ βραχείαν πλὴν σκληρὰν πάλιν αἰσθημάτων ἐν τῇ κατεσπαραγμένη καρδίᾳ τῆς, ἀφῆκε νὰ ἐκφύγῃσι τοῦ ἔρκους τῶν ὀδόντων αἱ λέξεις

—Ὁ κύριος κόμης θὰ σὰς εὐχαριστήσῃ.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ νεκρὸς ἀξιώματικὸς πρῶτος ὑπὸ τῆς χαρᾶς ἐγένετο· ἡ μαρκησία τῷ παρεῖχε λοιπὸν τὴν εὐτυχίαν τοῦ νὰ τὴν ἴδῃ τελευταῖον καὶ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἐπιβάντες καὶ οἱ τρεῖς τῆς ἀμάξης διηυθύνθησαν πρὸς τὸ Βασιλικὸν Θεάτρον.

Παριστάνετο καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ἐσπέραν ὁ «Στυφέλιος». Τίς ποτε δύναται διὰ λέξεων νὰ ἐκφράσῃ τὰς σιγηλὰς ἀγαλλιᾶσεις καὶ τὰ ἀλγεῖνά παθήματα τῶν ἀτυχῶν ἐκείνων ἐραστῶν κατὰ τὴν πράστωσιν; Τὸ πρόσωπον τῆς μαρ-

κησίας εξέφραζε καταθλιψιν καὶ ταραχὴν ἀπερίγραπτον· ἡ κεφαλὴ τῆς ἐνότῃ ἐκλινεν ἐπὶ τοῦ στῆθους, ὡς κλίνει τὸ ἀνθος ἐπὶ τοῦ συντετριμμένου λεπτοφυοῦς στελέχους του. Ὁ νεκρὸς ἀξιωματικὸς συνέπασχε μετ' αὐτῆς, τὴν παρατήρει κρυφίως καὶ μεγίστην ἠσθάνετο συμπάθειαν, ἐλέγχων ἑαυτὸν ὅτι συνετέλεσεν εἰς τὴν παράτασιν ἀγωνίας τόσῳ ἀπηνoῦς.

Μετὰ τὴν δευτέραν πράξιν ὁ κόμης Αἰμίλιος σκοπῶν νὰ δώσῃ μικρὰν ἀνακωχὴν εἰς τὰς ἡθικὰς δυνάμεις τῆς μαρκησίας, ἡ σταθερότης τῆς ὁποίας ἐνώπιον αὐτοῦ τε καὶ τοῦ συζύγου τῆς σκληρῶς ἐπιέζετο, θέλων πρὸς τοῦτοις ἵνα ἐν κρυπτῷ ἐγκαταλειφθῇ εἰς ἄπασαν τὴν πικρίαν τῶν ἐκ τοῦ προσεχοῦς χωρισμοῦ σχέψεων του, ἐζήτητε τὴν ἄδειαν ἵνα ἐπ' ὀλίγον ἐξέλθῃ τοῦ θεωρείου. Μεταβάς εἰς τὸν διαδρόμον δὲν παρέμενεν ἐπὶ πολὺ, διότι τὸ ζέον ἐρωτικὸν πάθος καὶ ἄκοντα ἔσυρεν αὐτὸν ἵνα ἴδῃ ἐκείνην, ἣν ἐντὸς ὀλίγου ἔμελλε νὰ ἐγκαταλείψῃ. Κατελθὼν εἰς τὴν πλατεῖαν, ἐστῆθη ὀλίγῳ μακρὰν τοῦ θεωρείου τοῦ περικλείοντος τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀγνωτάτου ἔρωτός του, καὶ ὅπως ἀόρατος τὸ θεωρῆ ἐκρύβη ὅπισθεν δύο κυρίων, οἵτινες τὰ νῶτα πρὸς αὐτὸν ἔχοντες ἐστραμμένα ἤρξαντο τοῦ ἐπομένου διαλόγου.

—Μήπως ἠξείρεις ποῖα εἶναι ἡ νεαρά ἐκείνη κυρία εἰς τὸ ἰσόγειον θεωρεῖον ἀρ. 12;

—Εἶναι ἡ μαρκησία T***.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο ὁ κόμης Αἰμίλιος ἐσκήρτισεν ἀκουσίως, καὶ ἔτεινε τὰ ὦτα.

—Καὶ ὁ πολὺς ἐκεῖνος γέρον, προσέθηκεν ὁ πρῶτος τῶν συνδιαλεγομένων, ἴσως εἶναι πατὴρ τῆς;

—Ὁχι, εἶναι σύζυγός τῆς, ὁ στρατηγὸς μαρκήσιος T***.

—Πῶς, σύζυγός τῆς κυρίας ἐκείνης; Ἀλλ' αὕτη εἶναι μόλις εἰκοσάετις.

—Ναί· πλὴν ἂν ὁ στρατηγὸς ᾗναι γέρον, εἶναι πολὺ νέος ὁ ὑπασιπιστὴς του!

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Αἰμίλιος παγερὸν ἠσθάνθη ρίγος διατρέχον τὰς φλέβας του, καὶ σπασμωδικῶς ἐταράχθη ὡς ὑπὸ ὄψεως δηχθεῖς.

—Ἐχeis δικαίον, ἐξηκολούθησεν ὁ πρῶτος τῶν συνδιαλεγομένων· εἰς τοιαύτας περιστάσεις δὲν λυμβάνονται ὑπ' ὄψιν οἱ λευκαὶ τρίχες. Ἐπεθίμουν νὰ ἤμην ὑπασιπιστὴς τοῦ στρατηγoῦ.

Εἰς τὸν ἄτιμον τοῦτον διάλογον δι' οὗ προσεβάλλετο ἡ φήμη τῆς ἐντιμωτέρας γυναικὸς, τοῦ ἀτυχοῦς θύματος τοῦ ὑπιστάμενου τὸ μαρτύριόν του ἐν θρησκευτικῇ καρτερίᾳ καὶ ὑποταγῇ, τὸ πρῶτον τοῦ νεκροῦ ἀξιωματικοῦ ἔγινεν ὡς ἀνθρακιά, εἶτα ὠχρὸν, εἶτα πελιδνόν. Ἀλλ' ἐν τῷ κάλυκι ὑπῆρχεν εἰσέτι ἡ τριβύς.

—Ἦτο πολὺ νέος, ἐξηκολούθησεν ὁ δεύτερος, πολὺ ὠραῖα διὰ τὸν γέροντα ταυτοῦρον. Πρὸ ἐνὸς ἔτους ὁ κόμης Ζ*** εἶναι ὁ ἐραστὴς αὐτῆς.

Αἱ ἀσβεῖς αὗται λέξεις παράφορον κατέστησεν τὸν κόμητα. Ἀδυνάτων νὰ χαλινώσῃ ἐπὶ πλέον τὴν κυριεύουσαν αὐτὸν ὀργήν, ἀδιαφορῶν ὅτι ἦτο ὑπὸ τὰ βλέμματα τῆς ἀτυχοῦς γυναικὸς, παρουσιάσθη πρὸς τὸν συγκοφάντην, ἀγρίως δὲ καὶ ταπεινῇ τῇ φωνῇ προκαλῶν αὐτὸν, ἥγειρε βραχείαν μὲν πλὴν φρικώδη ἔριδα, μεθ' ἣν ἐξῆλθε τῆς πλατείας.

Περιεπύτουν ἐν τῷ διαδρόμῳ ὅτε ἐλθὼν ὁ κόμης Αἰμίλιος, ὠχρὸς τὸ πρῶτον καὶ λίαν τεταραγμένος, μ' ἐσταμάτησε.

—Κύριε, μοὶ εἶπεν, ἐπιθυμῶ νὰ σὰς ὁμιλήσω.

Ἀποῦ δε παρεμερίσαμεν ἐξηκολούθησε· Τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ ὑπόληψις τῆς κυρίας μαρκησίας T*** ἀτίμως διεσύρθη ὑπὸ τινος χαμερποῦς ὑβριστοῦ. Ἡ προσβολὴ αὕτη πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ διὰ τοῦ αἵματος τοῦ συγκοφάντου. Λαβὼν τὴν τιμὴν τοῦ νὰ σὰς ἴδω παρὰ τῷ κυρίῳ στρατηγῷ, οὐδένα δὲ γνώριμον ἔχων ἐν ταῦθα, καὶ μέλλων αὔριον λίαν πρωὶ ν' ἀναχωρήσω, σὰς παρακαλῶ, κύριε, νὰ μοὶ χρησιμεύσητε ὡς μάρτυς.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔθλιψε τὴν χεῖρά μου ἐντὸς τῶν τρέμουσων χειρῶν του. Εἶτα προσέθηκε·

—Δὲν εἶναι χρεῖα, κύριε, νὰ σᾶς βεβαιώσω εἰς ὅ,τι ἱερώτερον ἔχω, εἰς τὰ ὁσὰ τῆς μητροῦ μου ὀρκιζόμενος, ὅτι μυστὸν ψεῦδος εἶναι ὅσα κατὰ τῆς μαρτυρίας ἐροῦντο, διότι καὶ ὑμεῖς θὰ πιστεύετε ὅτι ἡ ἐντιμότης ἐκείνη γυνὴ εἶναι ἀξία τῆς γενικῆς ὑπολήψεως.

—Βεβαιώσ, κύριε· καὶ ἀσμένως δέχομαι τὴν αἰτησίαν σου.

—Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ! . . ἐν διαχύσει εἶπεν ὁ κόμης. Ἐν δέ ποτε λάβητε χρεῖαν τῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως ἀδελφοῦ, ἐνθυμηθῆτε ἐμέ.

Ἐξήλθομεν εὐθὺς τοῦ Θεάτρου, μετ' οὐ πολὺ δὲ ἦλθον πρὸς ἡμᾶς οἱ προκαλέσαντες τὴν ἔριδιν. Ἐν ὀλίγοις συνερωνήταμεν ἵνα ἐντὸς ἡμισείας ὥρας συναντηθῶμεν φέροντες τὰ ἀναγκαζοῦντα ὅπλα ὑπὸ τὸ φρούριον Βαλκανίου· τοσούτω δὲ ἡρθεῖσμενοι ἦσαν οἱ ἀντίπαλοι καὶ σταθεροὶ ἐν τῇ ἀποφάσει των, ὥστε δὲν ἐπόθουν ἢ τὴν στιγμὴν τοῦ νὰ φανεύσασιν ἀλλήλους.

Ἀναβάντες ἐγὼ τε καὶ ὁ κόμης ἐφ' ἀμάξης ταχέως διήλθομεν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πλατεῖαν Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, διέδομεν τὴν ἐπὶ τοῦ Πῶ γέφυραν, καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ διὰ τὴν μονομαχίαν ὁρισθὲν μέρος. Μετ' ὀλίγον ἦλθον οἱ ἀντίπαλοι. Ἡ σελήνη ἔλαμπεν ἐπὶ τοῦ κυανοῦ στερεώματος· βαθεῖα σιγὴ ἐπεκράτει περὶξ. Οὐδέποτε θὰ ἐξαλειφθῇ τῆς διανοίας μου ἡ φρικώδης ἐκείνη σκηνὴ ἢ ἐπέπρωτο νὰ παρυστῶ θεατῆς. Οἱ δύο ἐκείνοι ἄνδρες, ἐν οἷς δὲν ὑπῆρχε μέσον συμφιλώσεως, ἦσαν ἐπὶ τέλους ἀντιμέτωποι, πελιδνοὶ ὑπὸ τῆς ὀργῆς καὶ μεσπινθηροβολοῦντας ὀφθαλμούς. Ἐν ἀκρεῖ διασταυρώθησαν τὰ ξίφη των, καὶ μετὰ τοῦ κρότου αὐτῶν συνηνοῦτο ἡ πνευσί-
ωσα καὶ ἀσθμαίνουσα πνοὴ τοῦ στήθους τῶν διαμαχομένων. Τὸ αἶμα ἐπάγωσεν εἰς τὰς φλέβας· μου καὶ δὲν εἶχον δύναμεις ἵνα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν παρκο-
νηθῶ τὰς φάσεις τῆς σκληρᾶς πάλης.

ΖΑΚ. ΑΝΘ. ΕΤΟΣ Α΄.

Τέλος εἶδον τὸν κόμητα κλονιζόμενον· ἐρρίφθη πρὸς αὐτὸν μὲ ἀνοικτάς ἀγκάλας· ἦτο πληγωμένος εἰς τὸ στήθος.

—Ἐπληγώθην θανατηφόρως, μοι εἶπε.

—Ἀδύνατον, ἀνέκραξεν εὐθὺς ὅπως τὸν παρηγορήσω.

—Ἄ! ναι, τὸ αἰσθάνομαι . . ἀποθνήσκω . . Ὀλίγη στιγμὴ ζωῆς μοι μένουσιν ἀκόμη.

Ἰδὼν δὲ τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ καὶ τὸν μάρτυρά του προσερχομένους αὐτῷ, μοι προσέθηκεν·

—Ἄς ἀπομυκρυνθῶ . . . πρὸς σᾶς μόνον ὀφείλω νὰ ὁμιλήσω . . ὀλίγος μοι μένει χρόνος . .

—Φροντίσατε, κύριοι, εἶπον στραφεῖς πρὸς ἐκείνους, ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ἄμαξα ὅπως μετακομίσωμεν τὸν κύριον κόμητα Ζ***.

Εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦ ὀνόματος τούτου ὠτεῖ ἐμβρόντητοι οἱ ἀντίπαλοι προσεῖδον ἀλλήλους. Ἐξ αὐτοῦ ἤνυσαν τὴν ἀληθῆ τῆς μονομαχίας αἰτίαν.

—Κύριε κόμη, εἶπεν ὁ πληγώσας, τὸ ὄνομά σας μοι φανερώνει τὸ μυστικὸν τῆς ὀλεθρίου μονομαχίας ἡμῶν. Φεῦ! ἐπιτρέψατέ μοι ἵνα παρ' ὑμῶν ζητήσω συγγνώμην διὰ τὰς ἀσυνέτους λέξεις, ἃς οὐδέποτε ὤφειλον νὰ προσφέρω! Καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν θὰ φέρω τὸν ἔλεγχον αὐτῶν.

Ὁ Κόμης τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα.

Ὅτε δὲ ἐμείναμεν μόνοι ἐστηρίχθη ἐπ' ἐμοῦ καὶ ἐξαγαγὼν τοῦ κόλπου του χαρτίον συνεπτυγμένον,

—Κύριε, εἶπε, πιστεύω ὑμᾶς ἄνθρωπον ἐντιμὸν. Θὰ σᾶς δώσω μίαν ἐντολήν· εἶναι δὲ ἡ ἐσχάτη θνήσκοντος θέλησις. Θὰ τὴν ἐκπληρώσετε, ἀλήθεια; . . Λάβετε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην . . ἀπεσθύνεται τῇ κυρίᾳ μαρτυρίᾳ . . Ἀναγνώσατέ την πρῶτον, καὶ θὰ ἴδητε ὅτι ὁ θάνατος ἔχει τὰς προαισθήσεις του . . Μοι ὑπόσχεσθε . . νὰ τὴν ἐγχειρίσητε . . πρὸς αὐτήν; Οἶμοι . . ἐκλείπω . . . χαίρετε . .

Λαθὼν τὴν ἐπιστολὴν ἐκάλεσα τοὺς δύο κυρίους ὅπως μὲ βοηθήσωσιν ἵνα μετενέγκωμεν τὸν θνήσκοντα ἐν τῇ ἀμάξῃ. Μόλις ἐφθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν του, τὸν

ἀπεθέσκαμεν ὁλονὲν ἀναίσθητον· δὲν συν-
ῆλθε πλέον· μετὰ μίαν ὥραν ἦτο νεκρός.

— Δύσμοιρος νέος! ἀνέκραξεν ὁ κύ-
ριος Φιορέλλης.

— Ναί, δικαίως τὸν συγκλκίεις, τῷ
ἀπεκρίθη ὁ φίλος του. Φρικώδης εἶναι ἡ
ἐπισυμβῆσα συμφορὰ! . . . Καὶ ἡ μαρ-
κησία! . . . Θεέ μου! . . .

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ κόμης Οὐβέρ-
της ἐξηκολούθησε·

— Περαιωθείσης τῆς τελευταίας πρά-
ξεως, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας
εἰς μεγίστην εὗρίσκετο ταραχὴν ἡ μαρ-
κησία, ἐπέστρεψαν οἱ καθεὶς οἱ σύζυγοι T***
ἀνησυχούντος τοῦ στρατηγοῦ ἐπὶ τῇ ἐξ-
αφανίστει τοῦ ὑπάσπιστοῦ αὐτοῦ. Τὴν αὐ-
τὴν στιγμὴν εἰσελθὼν θεράπων τις ἀν-
ήγγειλεν ὅτι ὁ ὑπὸ κρησίου τοῦ κόμητος ἐ-
ζήτηε τὴν ἄδειαν νὰ ὁμιλήσῃ ἰδιαιτέρως
πρὸς τὸν στρατηγὸν περὶ καταπειγούσης
ὑποθέσεως.

Εἰσελθὼν μετ' ὀλίγας στιγμὰς ὁ στρα-
τηγὸς εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς συζύγου του,
ἦτο πελιδνὸς τὴν ὄψιν, τὸ δὲ πρόσωπον
αὐτοῦ νευρικῶς συνεσταλμένον δυσκόλως
ἐκάλυπτε τὴν ἐνδόμυχον ταραχὴν, ἥς δι'
ἐπιπλάστου γαλήνης προσεπάθει νὰ δε-
σπῇ. Ἐκάθησε πλησίον τῆς συζύγου του
πλὴν αὕτη δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν ἐρώτησῃ.
Τέλος τῇ εἶπε·

— Πάντοτε ἐκεῖνος ὁ δαιμόνιστος Αἰ-
μίλιος ὑπῆρξεν ἰδιότροπος, ἐφιλονέικησεν
εἰς τὸ θέατρον μὲ τινὰ τὸν ὁποῖον οὐδὲ
ἂν γινώσκω. . . ἐκτυπήθη καὶ ἐφονεύθη.

— Ἐφονεύθη! . . . ἐπανέλαθεν ἡ μαρ-
κησία θανατηρῶς ὠχρίασα, συγχρόνως
δὲ δι' ὀρμεφύτου κινήσεως ἠγέρθη ἐκ
τῆς καθέδρας ἵνα τρέξῃ. . . ἀγνοοῦσα καὶ
αὐτὴ ποῦ. Πλὴν ἐπανεπέσεν εὐθὺς ἐστε-
ρημένη δονάμεων καὶ μὲ τὴν καρδίαν ὑ-
πὸ τοῦ ἀπροσδοκῆτου κτυπήματος κα-
ταβληθεῖσαν.

Μετὰ τὸ μοιραῖον σύμβουλον, μάρτυς τοῦ
ὁποίου τυχαίως ἔγεινα, εἰσῆλθον εἰς τὴν
οἰκίαν μου βραδέως πενθῶν, καὶ τὴν νύ-

κτα ὄλην ἐν ἀγρυπνίᾳ διῆλθον.

Τὴν ἐπιούσαν ἀπεφάσισα νὰ ἐκπληρώσω
τὴν ὑστάτην θέλησιν τοῦ ἀτυχοῦς κόμητος
Z***, καὶ τοὶ ἐπαχθεστάτῃ μοὶ ἀπέδει-
ξαν ἡ ἐντολὴ δι' ἧς περιεβλήθη. Λαθὼν
τὴν ἐπιστολὴν παρετήρησα ὅτι ἔφερε κη-
λίδας αἵματος. Ἐν τῇ θεᾷ ἐκείνῃ ἡσθάν-
θην ἐκλείπον τὸ θάρρος μου· ἐπὶ πολὺ ἔ-
μεινα ἀμφιρρέπων, ἀπειράκις ὑπῆγον μέ-
χρι τῆς πύλης τοῦ παλατιοῦ τῆς μαρκε-
σίας μὴ τολμῶν νὰ ὑπερβῶ τὸν οὐδὸν.
Πλὴν ὥφειλον ἄρα γε ἕνεκα μικροψυχίας νὰ
μὴ ἐκπληρώσω τὴν τελευταίαν εὐχὴν θνή-
σκοντος;

Ἐσήμερον αἱ ἐπὶ M. M. ὅτε ὁ ὑπὸ κρη-
σίου μετ' ἀνήγγειλε τῇ μαρκεσίᾳ Ἀδαλφίδου
αὕτη ἠρνήθη τὸ πρῶτον νὰ με δεχθῇ,
ἀδιαθεσίαν προφασίζομένη· ἀλλ' ἐπειδὴ
ἐπανειλημμένως ἐπέμεινα, μ' ἐδέχθη ἐπὶ
τέλους ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ της.

Ὡ! φίλε μου, οὐδέποτε θὰ λησμονήσω
ὅτι εἰσελθὼν εἶδον. Ἡ μαρκησία εὗρίσκει
τὸ μόνον τὸ περικαλλὲς πρόσωπόν της
καταπληκτικῆς λευκότητος, ἡστροειδοῦς
πὸ τινῶν δακρύων μὴ πῶ ξηρανθέντων. Με-
τὰ τὴν κεφαλὴν κύπτουσαν ὑπὸ τὸ ἄχθος
τοῦ ὑπερβάλλοντος ἄλγους αὐτῆς, συνη-
μένως εἶχε τὰς χεῖρας ὥσπερ διὰ τῶν τρι-
μόντων χειρῶν της θέλουσα νὰ ψιθυρίσῃ
δέησιν τῷ θεῷ.

Ἦμην ἤδη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς αἰθού-
σης καὶ δὲν ἐτόλμων οὐδὲ βῆμα νὰ προ-
χωρήσω, ὅτε ἡ μαρκησία βραδέως ἐγειρο-
μένη τῆς ἑδρας, μοὶ ἔνευσε νὰ προβῶ.
Τότε

— Συγχωρήσατε, κυρία μαρκησία, ἐ-
ἔπον, συγχωρήσατε τὴν ἐπιμονὴν μου. Φί-
λοι· εἰλικρινῆς ἐρχομαι ἵνα μετ' ὑμῶν συμ-
μερισθῶ τὴν λύπην τῆς δυστυχίας, διότι
γινώσκω πόσον ἀγνὴ εἶναι ἡ λύπη αὐτῆς
ἐνώπιον θεοῦ τε καὶ ἀνθρώπων. . .

Ἡ ἀτυχὴς γυνὴ οὐδὲν ἀπεκρίθη, ἀλλὰ
μὲ ἠτένισε μὲ γαλήνην καταπληξασάν με.
Ξηροὶ ἦσαν οἱ ὀφθαλμοί της, δὲν ἔκλυον
πλέον, θὰ ἐπιστενέ τις δὲ ὅτι αὕτη δὲν ἐ-
πάσχε, διότι ἡ ἀπελπισία σιγῇ καὶ συν-
κεντροῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ.

Καίτοι ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐφοβοῦ-

μπν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ στρατηγοῦ, οὐχ ἥσσαν μοι ἔλειπεν ἡ τόλμη πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς λυπηρᾶς ἐντολῆς. Αἱ λέξεις ἐξέλειπον ἐπὶ τῶν χειλέων μου· ἄκων ἔτρεμον καὶ δὲν ἤξευρον πῶς ν' ἀρχίσω. Ἐπὶ τέλους, ἰσχυρὰς κκταβχλὼν προσπαθεῖς,

—Κυρία μαρκησία, ταπεινῶς ἐψέλλισα, ὁ ἀτυχὴς κόμης Αἰμίλιος μοι ἐξέφρασε πὰ τῆς καρδίας του.

Μόλις ἀκούσασα τὸ ὄνομα ἐκείνου ἐπαράχθη, καὶ ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας της ὥστε θέλουσα νὰ κρατήσῃ αὐτὴν τοῦ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ στήθους. Ἐγὼ ἐξηκολούθησα·

—Ἦμην ἐν τῷ διαδρόμῳ τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου, ὅτε ὁ κόμης, μόλις γνωρίζων με, πλὴν ἰδὼν με εἰς τὴν οἰκίαν σας, ἤλθε πρὸς με, καὶ ἐμπιστευθεὶς μοι πάντα τὰ διατρέξαντα, μοι εἶπεν ὅτι εἰς ἄθλιος ἐτόλμησε νὰ συκοφαντήσῃ ὑμᾶς, τὸ πρότυπον ὅλων τῶν ἀρετῶν, ἐνώπιον τῆς ὁποίας πᾶς τις ὤφειλε νὰ κλίνη γόνυ, ὅτι ἐμελλε νὰ μονομαχήσῃ μετ' ἐκείνου, καὶ με παρεκάλει νὰ τὸν συνοδεύσω. Τὸ ἔπραξα, κυρία, καὶ εἰς τῆς ἀγκάλας μου ἐξέπνευσεν ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος νέος ἀφιστρῶν ὑμῖν τὸν τελευταῖον του λογισμὸν καὶ τὴν ὑστάτην εὐλογίαν του.

—Ἀπέθανε δι' ἐμέ ἀνέκραξεν ἡ μαρκησία μὲ κραυγὴν ὑπὸ τῆς πενθηρᾶς ἀπελπισίης πνιγεῖταν. Εἶτα σιγῇ καὶ ἀκίνητος μείναντα, ἀφῆκε νὰ ρεύσῃ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της χεῖμαρρος δακρύων.

ὦ! φίλε μου, ἡ κραυγὴ ἐκείνη καὶ τὰ δάκρυα ἐσπάραν τὴν καρδίαν μου. Μετ' ὀλίγον ἐξηκολούθησα μετὰ πολλοῦ κόπου διότι τὰ χεῖλη μου δὲν ἠδύναντο νὰ ἀρθρώσωσι λέξεις.

—Πρὶν ἢ ἐκπνεύσῃ, «Λίβετε, μοι εἶπε, σὰς ἐμπιστεύομαι τό μυστικὸν τοῦ θρησκευτικοῦ ἔρωτός μου· ὅταν παύσω τοῦ νὰ ὑπάρχω, ὑπάγετε πρὸς ἐκείνην, δότε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην καὶ εἰπάτε πρὸς αὐτήν, «Τὴν στέλλει ὁ κόμης Αἰμίλιος δεόμενος ὑπὲρ ὑμῶν».

Καὶ τὴν ἔτεινα πρὸς τὴν μαρκησίαν,

ἣτις ἔλαβεν αὐτήν. ὦ! φίλε μου, ἡ χεῖρ της, ἐγγίσασά με, μὲ ἐφλεξεν ὥς πῦρ. Ἀνοίξασα βραδέως τὴν ἐπιστολὴν ἠγέροθῃ καὶ μετ' ἀσθενοῦς φωνῆς ἤρξατο ἀναγινώσκουσα αὐτήν.

«Χαῖρε, γύναι ἐνάρετος, χαῖρε διὰ παντός· δὲν ἠδυνήθην νὰ μείνω ἀπαθὴς καὶ ψυχρὸς· ἐνκντι μυσαρᾶς

Δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐξκολουθήσῃ αἱ λέξεις· ἐξέλιπον ἐπὶ τῶν τρεμόντων χειλέων της· αἶφνης τῇ ἔλειψαν αἱ δυνάμεις καὶ ἄδρανῆς ἔπεσεν ἐπὶ τῆς ἔδρας κραυγάζουσα διὰ φωνῆς ὑπὸ τῶν λυγμῶν πεπνιγμένης.

—ὦ! Αἰμίλιε . . . ἐφρονεύθης δι' ἐμέ!...

Εἰς τὴν σπαρρακτικὴν ἐκείνην κραυγὴν ἠνοίχθη ἡ θύρα καὶ ἐνεφανίσθη ὁ στρατηγός. Καταβλὼν πάντα δισταγμὸν, ἐπορεύθην πρὸς αὐτὴν ὅπως παράσχω τῇ μαρκησίᾳ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον τοῦ νὰ ἐξκλείψῃ κατὰ τὸ ἐνδὸν τὰ ἴχνη τῆς συγκινήσεως αὐτῆς. Ὁ στρατηγός μοι ἔτεινε τὴν χεῖρα, ἣν ἐγὼ ἔθλιψα· πλὴν ἐφοβήθην τὴν ὠχρότητα τοῦ προσώπου καὶ τὸ σοβρὸν τοῦ βλέμματος του. Οὐδὲ λέξιν ἀπηύθυνε τῇ μαρκησίᾳ. Μετ' ὀλίγον ἀνεχώρησα.

Ἰδοὺ δὲ τί συνέβη μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου.

Ὁ στρατηγός, καθήσας εἰς τινα γωνίαν τῆς αἰθούσης, μετὰ τινος στιγμᾶς σιγῆς μετ' ἀδιαφορίας εἶπεν·

—Ἀπόψε θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸ Θεάτρον.

Εἰς τὴν λέξιν Θεάτρον ἡ καρδία της μαρκησίας ὑπὸ παγερᾶς ἀνεπάλθῃ φρίκης πρὸς στιγμὴν ἔμεινεν ἀναυδος, ἀλλὰ καταβαλοῦσα ὁπωσούν τὴν συγκίνησίν της,

—Φεισθητί μου, σὲ παρκαλῶ, τῷ ἀπεκρίθη μετ' ἀσθενοῦς φωνῆς—σήμερον δὲν εἶμαι καλὰ.

—Ἡ μουσικὴ θὰ σὲ τέρψει, φιλάττη μου.

—Ἄλλοτε εὐχαρίστως ἔρχομαι, ἀλλ' ἀπόψε . . .

—Ἐπιθυμῶ νὰ μὲ συνοδεύτῃς, φίλη μου, ἐπέμεινε λέγων ὁ στρατηγός μὲ τόνον ξηρόν, φρίκην προξενήσαντα τῇ μαρκησίᾳ.

Αὕτη δ' ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐσιώπησε.

Ναί, φίλε μου, ἐδέησε νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν τοῦ συζύγου ἐπιθυμίαν, νὰ ὑπάγῃ ἀκουσίως εἰς τὸ μοιραῖον ἐκεῖνο θέατρον, νὰ παρασταθῇ ἐν τῷ αὐτῷ θεωρείῳ βλέπουσα τὸν *Στυφέλιον*, οὕτινος αἱ ᾠδαὶ τῇ ἀνεπόλουν τὸ φρικαλέον σύμβολον, τὸ βυθίσαν αὐτὴν εἰς ἀνέκφραστον ἀπελπίσαν. Φαντάσθητι, ν' ἀκούῃ μουσικὴν καὶ ἄσκητα θανατηρὰς διεγείροντα ἐν αὐτῇ σκέψεις! Φρικώδης καταδίκη!

Ὅτε εἶδον τὴν μαρκησίαν ἐν τῷ θεωρείῳ τῆς, ἐνόμισα ὅτι ὠνευρεούμην, καὶ δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτοὺς μου τοὺς ὀφθαλμούς. Καὶ ὅμως ἦτο ἀληθές. Εὐκόλως τότε ἐφαντάσθην τὸν σπαρχμὸν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄλγους καταβληθείσης ἐκείνης ψυχῆς. Ἀκίνητος, ὡς εἶδες αὐτὴν κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην, ὥρᾳ καὶ κατηγῆς ἦτο ἡ μαρκησία μόνον οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐνεψυχοῦντο ὀλίγον ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ. Εἰς τὴν τρίτην πρᾶξιν μοι ἐφάνη ὅτι ἐδιπλασιάσθησαν αἱ βῆσανοί τῆς, καὶ ἐξέλιπον αἱ δυνάμεις αὐτῆς. Ἀπ' ἐναντίας τὸ πρόσωπον τοῦ στρατηγοῦ ἐνεψυχοῦτο καὶ ἀνελάμβανεν ἑκφρασιν ἀπεριγράπτου σκληρότητος εἰς τοὺς ἐξῆς λόγους τοῦ Σταγκάρ

Ἄτιμος! πρὸς ἐκδίκησιν αὐτὸς τώρα βαδίζει.
Ὡ σπάθη! σπάθη ἐνδοξὴς ποῦ ἐπὶ τόσῃ ἐτῇ
ὁσῶν ἀρχαίου πολεμιστοῦ περιέβαλες ἐνδοξῶς
Κ' ἔδριπες δάφνας δι' αὐτὸν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης,
Φ' γὰρ ἀπ' ἐμοῦ, δὲν δύναμαι νὰ σὲ κρατῶ εἰςέτι.
Τὸ πρόσωπόν μου ἐκάλυψε τῆς ἀτιμίας τὸ νέφος!

Τὰ δύο ἐκεῖνα πλάσματα τοποῦτῳ ἀπ' ἀλλήλων διαφέροντα τὴν ἡλικίαν καὶ τὰ αἰσθητά, μέγα ἐνδιαφέρον διήγειρον ἐν ἐμοί, ὥς ἐμέχρι τέλους ἐπέστυρον τὴν προσοχὴν μου. Ἐνῷ τὸ μελόδραμα προέβαινεν, εἰς ἐκάστην ᾠδὴν, εἰς ἐκάστην λέξιν ἐνόμιζον, ἐκ τῶν ποικίλων ἐντυπώσεων ἃς ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς μαρκησίας ἀνεγίνωσκον, ὅτι αὕτη ἀνεπόβει τὸ παρελθόν τῆς. Ἐφαίνετο βραδείαν ὑφιστάμενη ἀγωνίαν ἥς φρικῶδες προηγέτο μαρτύριον. Αἱ ἐξαφανισθεῖσαι λαμπραὶ φαντασιώσεις τοῦ γέροντος Σταγκάρ, ἡ σπαρταζικὰρδίας σκηνὴ μεταξὺ *Στυφέλιου* καὶ Αἰνᾶς, καὶ ἡ ἀγγελία τῆς μονομαχίας μεταξὺ τοῦ ταγματάρχου καὶ Ῥα-

φαήλ ἀλληλοδιχόχως κατεσπάραζαν τὴν καρδίαν τῆς ἀτυχοῦς γυναικὸς ἥτις ἀκούσασα τοὺς σίχους

ὅστις κατεῖχε δύναιμι
αἵσχος ν' ἀποκαλύψῃ,
ἐσθέσθη διὰ μιᾶς.

δὲν ἡδυνήθη νὰ κρατήσῃ ἀσθενῆ κραυγὴν φυγοῦσαν τοῦ στόματος αὐτῆς καὶ μὴ καλυφθεῖται ἀρκούντως ὑπὸ τοῦ κρότου τῆς μουσικῆς, καὶ ἐλειποθύμησεν ἐν τῷ θεωρείῳ. Τὸ συμβᾶν τοῦτο δὲν παρήλθεν ἀπαρτήρητον, καὶ ταχέως ἐν τῇ πλατείᾳ καὶ ἀπὸ θεωρείου εἰς θεωρεῖον διδόθη ὅτι ἡ μαρκησία *Γ**** ἐλειποθύμησεν ἢ δὲ φωνὴ αὕτη ἔφθασε μέχρις ἐμοῦ.

Μόλις ἡ μαρκησία ἔπεσεν ἐστερημένη αἰσθήσεων, ὁ στρατηγὸς, συσπᾶσα τὰς ὀφρῦς, ἔδραμε πρὸς βοήθειάν τῆς, καὶ λαβὼν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκύλας τοῦ πασαν ἐφικτὴν περιποίησιν τῇ παρέσχε. Ἐπανελθοῦσα εἰς ἑαυτὴν, ἐμάντευσε τὸ συμβᾶν καὶ μετὰ τρόμου βλέπουσα τὸ πρὸς τὸ θεωρεῖον αὐτῆς ἐσραμμένον πλῆθος, ταπεινῇ τῇ φωνῇ εἶπε·

—Ὁσέ μου! τί συνέβη;...

Ὁ στρατηγὸς οὐδὲν ἀπήντησεν, ἀλλὰ προσενεγκὼν τῇ συζύγῳ τὸν βραχιονά του, ἐγκατέλιπε μετ' αὐτῆς τὸ θέατρον.

Ἡ βαρυκαλῆς ἐκεῖνη σκηνὴ ἐπὶ μάλλον κατέβληψε τὴν μαρκησίαν Ἀδελαΐδα. Ἦτο μάλλον ἀξιολύπητος τοῦ Αἰμιλίου, οὕτινος ἔπαυσαν πλέον αἱ βῆσανοι. Μετὰ δύο ἐσπέρας πάλιν παριστάνετο ὁ *Στυφέλιος*, ἡ δὲ μαρκησία ἦτο ἐν τῷ αὐτῷ θεωρείῳ, τὰς αὐτὰς ὑφισταμένη βῆσανους· πλὴν ὑπέφερε μετὰ περισσοτέρως ἰσχύος καὶ εὐσταθείας διότι οὐδὲ κίνησιν τινα διέκρινον, οὐδὲ δάκρυ, οὐδεμίαν δὲ τοῦ χεῖλους τῆς ἐξῆλθε κραυγὴ. Ἀλλ' ἡ θέα τῆς οἶκτον διήγειρε.

—Ταῦτα πάντα διέφευγον τὴν προσοχὴν τοῦ στρατηγοῦ; ῥώπτησεν ὁ κύριος Φιορέλλης.

—Ἄγνω, ἀπεκρίθη ὁ κόμης Οὐβέρτης· ψυχρὸς καὶ ἀπαθὴς ἦτο πάντοτε. Νὰ σοὶ εἴπω δὲ τὴν ἀλήθειαν, τότε μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα ὅτι ὁ στρατηγὸς, χάριν ἀγνώστων μοι σκοπῶν, ὑπεχρέου τὴν μαρκη-

σίαν νὰ συνοδεύῃ αὐτὸν εἰς τὸ θέατρον ὁπότε παριστάνετο τὸ ρηθὲν μελόδραμα· ἡ δὲ σκέψις αὕτη, ἦν ἀείποτε προσπαθῶν ἀποβάλω, μάλιστα ἐνισχύετο. Ἐπανελθὼν ὅμως ἔκτινος μικροῦ ταξειδίου εἰς Γενουήν, παρετήρησα ὅτι ὁ τοῦ στρατηγοῦ χαρακτηρ τέως σκληρὸς καὶ ἀπαθής, ἐμετρίσθη ὅπως οὖν, διότι πολλάκις εἶδον αὐτὸν μειδιδῶντα καὶ μετὰ γλυκύτητος καὶ στοργῆς ὁμιλοῦντα. Ἠγνόουν τί νὰ σκεφθῶ. Τὸ δὲ μαρτύριον ἐξηκολούθει.

Ἰδοὺ, φιλτατέ μοι, ἡ λυπηρὰ τῆς γυναικὸς ἐκείνης ἱστορία, τῆς ζωῆς ἐν παθίματι καὶ δακρύοις, ἐν λύπαις καὶ θρησκευτικῇ καρτερίᾳ. Θὰ ἐκλείψει καθ' ἣν ἡμέραν ἐξαντληθῶσιν αἱ δυνάμεις αὐτῆς, καὶ ἡ καρδιά της πύση τοῦ νὰ πάλλῃ, μέχρι δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης τὰ χεῖλη της δὲν θὰ ἐκφέρωσι, τὸ πιστεύω, οὔτε παράπονον, οὔτε θρήνον. Αὕτη εἶναι μάρτυς ἥ τις θὰ παραδώσει τὸ πνεῦμα ὑπὸ φρικτὴν ἠθικὴν βίασκανον καὶ οὐδένα φέρουσα ἔλεγχον.

— Δυστυχῆς! ἀνέκραξεν ὁ κύριος Φιορέλλης βαθέως συγκινηθεὶς, ὅτε ὁ φίλος αὐτοῦ ἐπέρανε τὴν ἀλγεινὴν ἀφήγησιν.

Παρήλθον τρεῖς ἐβδομάδες. Ἐσπέραν τινὰ καθ' ἣν καὶ πάλιν παριστάνετο ὁ *Στυφέλιος*, ὁ κύριος Φιορέλλης ὑπῆγεν εἰς τὸ θέατρον, τὴν μαρκησίαν διανοούμενος. Ἐκθαμβος παρετήρησε κενὸν τὸ θεωρεῖον. Μετὰ τὴν πρώτην πρᾶξιν κατ' εὐτυχῆ συμπτῶσιν εἶδε τὸν φίλον του.

— Ἀπόψε δὲν ἦλθε; προθύμως ἠρώτησε.

— Ἀπέθανεν! ἀπεκρίθη ὁ κόμης Οὐβέρτης.

— Ἀπέθανε! . . . Δυστυχῆς! ἀνέκραξεν ὁ κύριος Φιορέλλης.

Ὁ δὲ κόμης Οὐβέρτης ἀποσυρθεὶς εἰς τινὰ γωνίαν μετὰ τοῦ φίλου του προσέθηκε μὲ τὴν ψυχὴν πλήρη πικρίας.

— Ναι, ἡ μαρκησία ἀπέθανε, καὶ ἀπέθανεν εἰκοσαετίας! ὦ! μὴ κλαίωμεν, φίλε μου, μίαν μόνην ἡμέραν ζωῆς ὑπὸ τοῦ θανάτου ἀρπαγείσαν, διότι τὰ πα-

θήματα της ἦσαν πολὺ σκληρά καὶ ὁ θεὸς κτύπηλαγχνίσθη αὐτήν. Ναι, ἡ ἀδίακοπος ἐμφάνισις τῆς μαρκησίας ἐν τῷ θεάτρῳ, δασάκις ἐδίδετο τὸ μελόδραμα *Στυφέλιος* ἦτο μεμελετημένη ἐκδίκησις· τὸ θῦμα ὑπεβάλλετο εἰς βραδὺ βασανιστήριον μὴ δυνάμενον νὰ ἐκφέρῃ παράπονον. Μετὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην νύκτα καθ' ἣν ὁ κόμης Αἰμίλιος ἐφονεύθη μονομαχίᾳς ὑπὲρ τῆς μαρκησίας Τ.***, ἐκίστην ἐσπέραν μοιραία τις φωνὴ τῇ ἔλεγεν·

— Ὑπάγωμεν εἰς τὸ θέατρον.

Ἦτο ἡ φωνὴ τοῦ συζύγου.

Ἀπὸ ἐσπέρας εἰς ἐσπέραν ἡ μαρκησία ἐπὶ μᾶλλον ὠχρία, ἡ δὲ ζωὴ αὐτῆς βαθμηδὸν ἐσθύνετο· ἀλλὰ παράπονον ἐκ τοῦ στόματός της δὲν ἤκούσθη· μετὰ θρησκευτικῆς καρτερίας ὑπεβλήθη εἰς τὸ μαρτύριον ὥστε δι' αὐτοῦ θέλουσα νὰ ἐξχαλίσῃ τὸ παράπτωμα τοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ γυναικὸς ἐμφωλεύσαντός ποτε ἀγνωτέρου ἔρωτος.

Ἐφθασε τέλος καὶ ἡ ἐσπέρα καθ' ἣν ἡ ἐκπλήρωσις τῆς διαταγῆς «Ὑπάγωμεν εἰς τὸ θέατρον», ἦτο ἀδύνατος· αἱ τοῦ θύματος δυνάμεις ἐξηντλήθησαν πλέον. Ἡ μαρκησία προσεπάθησε νὰ προβῇ τινὰ βήματα, πλὴν ἐπ' ἀνέπεσεν ἐπὶ τοῦ σκίμματος. Ἡ φωνὴ τότε τραχυτέρα καὶ ἰσχυρωτέρα ἐπανελάβε τὴν διαταγὴν εἰς ἣν ἡ μαρκησία, βραδέως ἀνεγείρουσα τὸ κάτωχρον πρόσωπόν της, ἀπεκρίθη μὲ φωνὴν ἐτοιμόσβεστον·

— Δὲν δύναμαι, Θεέ μου! δὲν ἀντέχω, οἱ πόδες μου δὲν μὲ κρατοῦν.

Καὶ πρηνὴς ἔπεσε χαμαὶ ἐστερημένη αἰσθήσεων.

Δραμόντες οἱ ὑπηρεταὶ μετῆνεγκον αὐτὴν εἰς τὴν κλίνην, καὶ εὐθὺς προσεκληθὴ ὁ ἱατρός· πλὴν ἀνωφελεῖς ὑπῆρχαν αἱ προσπάθειαι τοῦ Ἀνακτήτῃς ἐπὶ μικρὸν τὰς αἰσθήσεις αὐτῆς, καὶ μὴ δυνάμενη νὰ ὁμιλήσῃ, διὰ νευμάτων ἐζήτησε τὸ βρέφος· τὸ ἐφίλησε, καὶ τελευταῖον δάκρυ ἠροτρίασε τὰς παρειάς της· τοῦτο ἦτο ἡ μόνη ἀγαλλίασίς της, ἡ μόνη περηγορία, ἡ μόνη θλίψις της

Ἀφ' οὗ ἐπὶ μικρὸν τὸ ἡένεισε, διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ ἀπεχειρέτισε, ἔπειτα δὲ ἀφέθη ὑπτία ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου ὥσει τὸν ὕπνον περιμένοντα. . . ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ ὕπνος αὐτῆς ἦτο ὁ ὕπνος τῷ θανάτου.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς πενθίμου ταύτης οἰκογενειακῆς σκηνῆς, τὸ πρόσωπον τοῦ στρατηγοῦ, ὑπὸ ἀπεριγράπτου συνεσταλμένον ὀργῆς, ἐδήλου ὅτι μετ' ἐπιπλάστου ἀπαθείας οὗτος παρίστατο. Πλὴν ὁ πρὸς τὸ τέκνον ἀποχαιρετισμὸς τῆς μητρὸς βαθέως συνεκίνησεν αὐτὸν, καὶ καταβαλὼν τὴν σκληρὰν πάλην ὑφ' ἧς ἐμασίζετο ἡ ψυχὴ του, ἔμελλε νὰ εἴπῃ λόγους παραμυθίας πρὸς τὴν πάσχουσαν· πλὴν ἀγρία σκέψις διήλθε τὸν νοῦν του, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ φρικωδῶς συνεστάλη· ἡ ἀδυσώπητος τῆς σιδηρᾶς καρδίας του σκληρότης ὑπερίσχυσε. Φρυάττων ἔκυψεν ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου, καὶ μετ' ὧν πνιγερὰν ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς τῆς μαρκεσίας «Τὰ πάντα ἐγνώριζον, καὶ ἐξεδικήθην».

Εἰς τοὺς λόγους ἐκείνους, τοὺς πνένοντας θηριωδιᾶν, ἡ μαρκεσία ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ γρέψατα τὸ βλέμμα πρὸς τὸν συζυγον ἀνέγνω, οὕτως εἰπεῖν, ἐν τῷ προσώπῳ του ἀγρίως ἀτενίζοντος αὐτήν, τὴν σκληρὰν πάλιν τῆς ψυχῆς ἐκείνης ὑπὸ τῶν παθῶν εἰσέτι δαιρομένης, καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων του τὴν φρικαλέαν λέξιν «ἐξεδικήθην». Κατὰ τὴν θραχεῖαν δ' ἐκείνην ἔλλαμψιν τῆς ἐσκοτισμένης διανοίας, στιγμὴν ἐπίσημον θνησκούσης, ἡ ἄσπιλος γυνὴ ἐφάνη κρατοῦσα ἐπὶ μικρὸν εἰσέτι τὴν φεύγουσαν ψυχὴν τῆς, συλλέγουσα δὲ τὰς ὑστάτας ζωτικὰς δυνάμεις, καὶ μετὰ κόπου ἀνυψοῦσα τὴν κεφαλὴν ἐκ τοῦ προσκεφαλαίου τοῦ θανάτου, εὐγενῆς καὶ ὑπερήφανος ἐπὶ τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ ἀγνότητι αὐτῆς, ἤθελε νὰ εἴπῃ λέξεις τινάς. Πλὴν τῇ ἔλειψαν αἱ δυνάμεις, καὶ ἀπελπισ τὸτε ἔτεινε τὴν χεῖρα, ἠρέυνησεν ὑπὸ τὸ προσκέφαλον καὶ εὐροῦσα μίαν ἐπιστολὴν ὑπὸ τῆς χρήσεως καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς φευσάντων δακρύων σχεδὸν φθαρῶσαν προσέφερεν αὐτὴν τῷ συζύγῳ κα-

ταβληθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπερτάτου τούτου ἀγῶνος ἔπεσεν ὑπτία.

Ὁ στρατηγὸς ἀπλήστως ὥρμησεν ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς κυλισθείσης πρὸ τῶν ποδῶν του, τὴν ἤρπασε καὶ πλησιάσας εἰς τινὰ λαμπτήρα ἀνέγνω μετὰ παλμῶν ὀργῆς.

«Χαῖρε, γύναι ἐνάρετος, χαῖρε διὰ παντός. Δὲν ἠδυνήθην νὰ μείνω ἀπαθὴς καὶ ψυχρὸς ἔναντι μυσαρᾶς συκοφαντίας δυσφημούσης ὑμᾶς, πῶς τότε εὐγενῇ καὶ ἀγνῇ. Ἐμελλον ν' ἀναχωρήσω τῇ ἐπαύριον ὑπείκων τῇ ὑμετέρᾳ θελήσει· ἔμελλον ν' ἀπομακρυνθῶ τοῦ μέρους ἐν ᾧ εὐρίσκεσθε. Δὲν παρεπονέθην οὐ μόνον δ' ἐσεβάσθην τὸν ἱερὸν δεσμὸν σας, ἀλλὰ καὶ ἔπραξα πλέον τοῦ αἰτηθέντος μοι. . . Ἀπέρχομαι τὴν ἐσπέραν ταύτην ἵνα μηδέποτε ἐπανεέλθω. . . Χαῖρε, ἀγία γύναι· εἴθε δὲ ὁ Ἰῦπιστος νὰ πέμπῃ ἐφ' ὑμῶν τὰς εὐλογίας του, διότι εἴσθε ἀξία πάσης εὐδαιμονίας. Νὰ μ' ἐνθυμῆσθε ἐνίοτε ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑμῶν.»

Καθ' ὅσον προέβλινεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ὁ στρατηγὸς ἡσθάνετο ἐλαττωμένον τὴν ὀργὴν του· οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξωκώθησαν, ὑγράνθησαν, καὶ ἐπὶ τέλους χεῖρ μαρρὸς δακρύων ἀναβλύσας ἐξ αὐτῶν κατέκλυσε τὸ σοβαρὸν ἐκεῖνο πρόσωπον. Ἀναγνούς δὲ τὰς τελευταίας λέξεις ὥρμησε πρὸς τὴν κλίνην τῆς συζυγοῦ παρὰ φῶρος κραυγάζων.

— Ἀδελαῖς. . . Ἀδελαῖς μου! . . .

Ἀλλ' αὕτη ἦτο πῶμα. Τὸ πρόσωπον τῆς μαρκεσίας ἐτήρησε τὴν γαλήνιον ἐκείνην περιφρόνησιν ψυχῆς ἀσπίλου καὶ εὐγενοῦς χαμερπῶς συκοφαντηθείσης. Εἰς μάτην ὁ στρατηγὸς ἐθλίψεν ἐντὸς τῶν χειρῶν του τὰς εἰσέτι χλιαρὰς τῆς μαρκεσίας χεῖρας, εἰς μάτην ἄπελπισ ἀνήγειρεν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του κραυγάζων.

Συγγνώμην! . . συγγνώμην! . . .

Ἡ μαρκεσία ἀπέθανε· κατὰ τὴν ἐσχάτην στιγμὴν ἡ ψυχὴ πρὶν ἢ ἐξέλθῃ τοῦ σώματος ἠνόησε τὴν αξιοπρέπειάν τῇ εἶχε χρεῖαν δικηολογήσεως; ὅχι. . . ἢ ἤθελε νὰ ἐκφέρῃ ἐπίπληξιν.

(ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ)

Γ. Κ. ΣΦΗΚΑΣ